IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

AS Ida-Tallinna Keskhaigla
Ravi 18, 10138 Tallinn
Rg-kood 10822068
Tel 666 1900
E-post info@itk.ee
www.itk.ee

Kapetsitabiini tablettide kasutamise juhend

Käesoleva infolehe eesmärgiks on anda juhiseid, kuidas kapetsitabiini tablette õigesti manustada ning anda teavet ravimi kasutamisega seonduvast.

Mis on kapetsitabiin ja milleks seda kasutatakse?

Kapetsitabiin on suukaudne kasvajavastane ravim, mille toimeaine imendub verre ja muundub organismis aktiivseks kasvajarakke hävitavaks aineks. Kapetsitabiin aitab peatada kasvajarakkude kasvu, mille tulemusena kasvaja väheneb või haiguse levik aeglustub.

Seda kasutatakse

- käär- ja pärasoolekasvaja ravis,
- maokasvaja ravis,
- rinnanäärmekasvaja ravis,
- mõnikord ka teiste kasvajate ravis.

Ravimit võib kasutada eraldi või koos teiste kasvajate ravimitega.

Paljud patsiendid tulevad kapetsitabiinraviga hästi toime ning enamikku kaasneda võivatest kõrvaltoimetest saab leevendada või ravida. Andke oma ravimeeskonnale varakult teada tekkinud sümptomitest, et nad saaksid Teid aidata. Paljud inimesed jätkavad kapetsitabiinravi ajal tavapärast elustiili, tehes vaid mõningaid kohandusi mugavuse ja ohutuse tagamiseks. Te ei ole selle ravi ajal üksi – Teie ravimeeskond toetab Teid.

Ravimi õige manustamine

Võtke tablette alati täpselt arsti või õe juhiste järgi. Ravimi õige võtmine annab Teile võimaluse saavutada parim ravitulemus.

Tavapärane skeem: 2 korda päevas – hommikul ja õhtul.

Teie raviskeem võib erineda käesolevast skeemist. Sel juhul võtke ravimit nii, nagu raviarst on määranud.

Ühe ravitsükli kestus on 21 päeva:

- Võtke ravimit 14 päeva järjest pärast hommiku- ja õhtusööki.
- Järgneb 7-päevane paus. *Nendel päevadel ravimit ei võta.*

Olulised reeglid manustamisel

- Võtke ravimit 30 minuti jooksul pärast sööki.
- Neelake tabletid tervelt koos klaasitäie veega.
- Ärge purustage, tükeldage ega närige tablette.
- Neelamishäire korral võite ravimi lahustada 200 ml vees, laske lahustuda 15 minutit ning seejärel manustage. Vajaduse korral segage klaasi jäänud ravimijääk vähese koguse veega ja manustage.
- Pärast ravimi võtmist peske käed kätepesuvahendi ja veega.

Kui unustate annuse võtta või oksendate tabletid välja

- Ärge võtke topeltannust.
- Jätke annus vahele ja jätkake tavapärase manustamisega alates järgmisest korrast.
- Märkige vahelejäänud annus üles ja teavitage palliatiivravi õde.

Säilitamine

Hoidke tablette niiskuse ja valguse eest kaitstult.

Hoidke ravimit lastele ja lemmikloomadele kättesaamatus kohas.

Käitlemise põhimõtted

Kui võimalik, käidelge tablette ise, sest tegemist on teistele ohtliku ravimiga.

Lapseootel või imetav ema **ei tohi** tablette käidelda.

Kui Teile manustab ravimeid pereliige/sõber/hooldaja, peab ta järgima järgnevaid samme:

- Peske käed pesuvahendiga.
- Pange kätte ühekordsed kaitsekindad.
- Võtke tabletid blisterpakendist välja ja asetage anumasse.
- Patsient neelab tabletid kohe klaasitäie veega.
- Peske anum seebi ja veega.
- Eemaldage kindad ja visake need tavaprügisse.
- Pärast toimingut peske käed uuesti pesuvahendiga.

Sagedasemad kõrvaltoimed ja nende leevendamine

Järgnevalt on ära toodud kapetsitabiini sagedasemad kõrvaltoimed ja nõuanded nende leevendamiseks.

Paljud patsiendid saavad ravi ajal jätkata oma igapäevategevusi. Kuulake oma keha ja vajaduse korral puhake. Kui Teil tekivad kõrvaltoimed, võtke ravimeeskonnaga varakult ühendust – enamik sümptomeid on kergesti leevendatavad.

Neutrofiilide vähenemine ja suurenenud risk infektsioonile. Neutrofiilid on vere valgelibled, mis võitlevad bakterite vastu ja nende arvu vähenemisel langeb organismi vastupanuvõime infektsioonidele.

Peske tihti käsi, eriti enne ja pärast söömist ning WC-s käimist.

Vältige rahvarohkeid kohti ja inimesi, kellel on köha, nohu või palavik.

Teavitage kohe palliatiivravi õde ja pöörduge erakorralise meditsiini keskusesse, kui Teil on

- kõrge palavik (üle 38 °C),
- külmavärinad,
- valulik urineerimine,
- ebatavaline väsimus,
- haav, mis muutub punaseks, eritab vedelikku või ei parane,
- kõhulahtisus üle kolme korra ööpäevas.

Intensiivne kõhulahtisus. Teil võib tekkida äge kõhulahtisus, mis on sage, vesine ning põhjustab gaase ja kõhuvalu.

Selle leevendamiseks:

- Jooge rohkelt vedelikke, võimalusel mineraalvett (väljaarvatud juhul, kui Teil on vedeliku tarbimine piiratud).
- Vältige piimatooteid, vürtsikaid ja kiudainerohkeid toite ning tugevaid lõhnu, mis ärritavad ja tekitavad iiveldust.
- Vajaduse korral võib kasutada käsimüügist saadavat kõhulahtisuse vastast ravimit loperamiidi vastavalt pakendi infolehel toodud juhistele.
- Intensiivse kõhulahtisuse korral võtke kohe ühendust palliatiivravi õega.

Iiveldus ja oksendamine

Kapetsitabiin võib tekitada iiveldust.

Selle leevendamiseks:

- Sööge aeglaselt, sageli ja väikeste portsjonite kaupa ning vältige rasvaseid, praetud ja tugeva lõhnaga toite.
- Vältige toidutegemise lõhnu, laske teistel toit valmistada.
- Vältige iivelduse ajal lemmiktoitude söömist, et ei tekiks vastumeelsust.
- Eelistage jahedaid või toasooje toite ja jooke.
- Jooge vedelikke väikeste lonksudega kogu päeva jooksul, kasutage vajaduse korral kõrt.
- Imege jääkuubikuid.
- Puhake pärast söömist istuvas või poolistuvas asendis.
- Kui iiveldus on püsiv, süveneb või kaasneb oksendamine, võtke ühendust palliatiivravi õega ning vajaduse korral saab määrata iiveldusvastase ravi.

Suuhaavandid, ärritus ja veritsus

Selle leevendamiseks:

- Hambapesuks kasutage pehmet hambaharja ja suu loputamiseks alkoholivaba suuvett või käesooja kerget soolalahust (lahustage 1/2 tl soola klaasis vees).
- Hambaniiti võib kasutada ainult juhul, kui igemed on terved ega veritse. Kui Te pole kunagi hambaniiti kasutanud, ärge alustage sellega ka ravikuuri ajal.
- Põletiku või valu korral määrige suu limaskesta astelpajuõliga.
- Valulike villide ja haavandite korral pöörduge palliatiivravi õe poole.
- Ravi ajal ei tohi tarvitada alkoholi ega suitsetada.

Valu või ebamugavustunne kätes ja/või jalgades. Nahareaktsiooni, mis võib ilmneda lööbe, naha koorumise või nõelatorgete tundmise kujul, nimetatakse **käe-jala sündroomiks**.

Selle ennetamiseks:

- Kasutage lõhnavabu rasvarikkaid kreeme.
- Kandke mugavaid riideid ja jalanõusid.
- Duši all käies eelistage sooja, mitte kuuma vett.
- Vältige liigset päikest, higistamist ning õues liikudes kasutage SPF-50 päikesekaitsekreemi.

Käe-jala sündroomi esinemisel pöörduge võimalikult kiiresti oma palliatiivravi õe poole.

Väsimus. Kapetsitabiin võib tekitada pearinglust ja väsimust.

- Vältige mootorsõidukite juhtimist ja masinate käsitsemist.
- Planeerige tegevused ajale, mil tunnete end paremini.

Mõju südamele. Kutsuge kiirabi või pöörduge kohe erakorralise meditsiini keskusesse, kui Teil on:

- valu südame piirkonnas või rinnakus, mis kiirgab selga või kätte,
- õhupuudus,
- ebatavaline südame löögisagedus.

Tualeti kasutamine ja kehavedelike käitlemine

- Tualetti kasutades tehke seda alati istudes, et vältida ümbritseva keskkonna saastumist pritsmetega.
- Sulgege potikaas ning laske kaks korda vett peale.
- Kui potikaane peale satub kehavedelikke või okset, pange kätte kaitsekindad ning puhastage kaas seebi ja sooja veega.
- Eemaldage kindad ja visake need tavaprügisse.
- Kuivatage potikaas majapidamispaberiga, visake see prügikasti ning peske seejärel käed sooja vee ja kätepesuvahendiga.
- Oksekoti puhastamisel kasutage kaitsekindad ning loputusvesi valage WC-potti, sulgege potikaas ning tõmmake vesi peale.

Määrdunud voodipesu ja riided

- Oma voodipesu ja riided peske muust pesust eraldi, kasutades pesumasina kõrgeimat temperatuuri (vähemalt 60 kraadi) ja pikimat pesutsüklit.
- Kui Teil ei ole võimalik määrdunud pesu kohe pesta, pange riided ja/või voodipesu eraldi lekkekindlasse plastikkotti.

Kehaline kontakt

- Suudlemine ja kallistamine on lubatud.
- Seksuaalvahekorra ajal kasutage kindlasti kondoomi.
- Efektiivset rasestumisvastast meetodit tuleb kasutada ravi ajal ning kolme kuu jooksul pärast kapetsitabiini viimase annuse manustamist.

Ravimijäägid

Allesjäänud kapetsitabiini tabletid, mida Te enam ei kasuta, tuleb viia kas apteeki, jäätmejaama või ohtlike jäätmete kogumispunkti. Aegunud või allesjäänud ravimeid ei tohi visata tavaprügisse ega WC-potti.

Kui Teil tekib küsimusi või muresid, pöörduge julgelt oma raviarsti või palliatiivravi õe poole – Te ei pea selle kõigega üksi hakkama saama. Teie ravimeeskond on Teie kõrval.

Palliatiivravi õdede kontaktid tööpäevadel kl 8.30–15.30: 5854 5247, 606
7749.

ITK1294

Kinnitatud Aktsiaselts Ida-Tallinna Keskhaigla ravi- ja õenduskvaliteedi komisjoni 11.03.2026 otsusega (protokoll nr 2.2-8/4-26)